

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/406/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212205454
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1212205454.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Ondreja Krajča a JUDr. Moniky Holicekej v právnej veci navrhovateľov: X/ C. U., U.. XX.XX.XXXX, R. G. Č.. XXX/XX, R., X/ U. U., U.. XX.XX.XXXX, R. G. Č.. XXX/XX, R., oboch zastúpených advokátom: JUDr. PaedDr. Ivan Pecník, PhD., MBA, so sídlom Karloveská č. 3154/32, Bratislava, proti odporcovi: G. R.Í., U.. XX.XX.XXXX, R. D. U.Á. Č.. X, U., zastúpenému advokátom: Mgr. Martin Slovák, so sídlom Farská č. 34, Nitra, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie odporcu proti čiastočnému rozsudku Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 09. marca 2015, č.k. 58C/59/2012-144, jednohlasne taktó

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým (čiastočným) rozsudkom uložil súd prvého stupňa; v konaní o náhradu skutočnej škody vo výške 670 eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.000 eur; odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľom 1/ a 2/ náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 2.000 eur, keď vychádzal zo zistenia, že dňa 14.03.2011 v čase okolo 22:55 hod v R. na G. Z. Č.. XX v obytnom dome na 5. poschodí odporca navrhovateľov fyzicky napadol a spôsobil navrhovateľovi 1/ bodnú ranu v dĺžke 17 mm v oblasti ľavého líca cca 2 cm pod ľavým jarmovým oblúkom prenikajúcu do žuvacieho svalstva, bodnú ranu v dĺžke cca 6 mm vo vlasovej časti ľavej spánkovej oblasti a reznú ranu dĺžky cca 45 mm na ľavom malíčku nad základným článkom prsta z jeho bočnej strany bez porušenia šliach, nervov alebo ciev; s celkovou dobou liečenia cca 10 -14 dní a navrhovateľke 2/ povrchové pomliaždenia ľavej ruky bez lekárskeho ošetrenia. Vykonaným dokazovaním mal tiež preukázané, že v dôsledku útoku odporcu obaja navrhovatelia; ktorí predtým žili normálnym životom, chodili spolu von, na prechádzky so psom, stretávali sa so susedmi; trpia traumou, ktorá im sťažila bývanie H. R., keď majú stres a strach po zotmení chodiť von a do spoločnosti s tým, že navrhovateľka 2/ takmer celkom obmedzila vychádzanie z bytu. Taktó ustálený skutkový stav veci po právnej stránke posúdil podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, § 11, § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že návrh navrhovateľov je v časti o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy dôvodný, nakoľko odporca popísaným útokom; ktorým spáchal zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ d/ Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. a/ a § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona; zasiahol do ich osobnostných práv, pričom vzhľadom na závažnosť opísaného skutku, jeho intenzitu, priebeh a preukázané následky boli splnené podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď poskytnutie zadosťučinenia vo forme ospravedlnenia odporcu by v danej veci ako satisfakcia nebolo postačujúce. Vo vzťahu k výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy uviedol, že morálnou škodou je škoda vzniknutá porušením práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti (psychická trauma, stres, úzkosť, frustrácia) a v danej veci dospel k záveru, že navrhovateľmi uplatnená náhrada spolu v sume 2.000 eur nie je neprimeraná a je adekvátna závažnosti skutku a okolnostiam, za ktorých k porušeniu ich práva došlo. Peňažnú sumu vo výške 2.000 eur priznal obom navrhovateľom s tým, že ide o deliteľné plnenie,

a preto; s poukazom na ust. § 512 ods. 1 Občianskeho zákonníka; z celkovej priznanej sumy každému z nich z tejto sumy pripadá suma 1.000 eur. O trovách konania nerozhodol vzhľadom na skutočnosť, že ide o čiastočný rozsudok v danej veci.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca domáhajúc sa jeho zmeny tak, aby bolo návrh navrhovateľov 1/ a 2/ v časti náhrady nemajetkovej ujmy zamietnutý, alternatívne jeho zrušenia a vrátenia vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie dôvodiac tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že v prejednávanej veci priznanie peňažného zadosťučinenia navrhovateľom nie je na mieste, nakoľko náhradu nemajetkovej ujmy podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka možno priznať iba ak poskytnutie morálneho zadosťučinenia nie je postačujúce a neoprávneným zásahom došlo v značnej miere k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti, avšak navrhovateľa; ktorých v tomto smere zaťažuje dôkazné bremeno; splnenie uvedených podmienok v konaní nepreukázali, keď nepreukázali, že by došlo v značnej miere k zníženiu ich vážnosti v spoločnosti. Vytykal tiež prvostupňovému súdu, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nedostatočné a nepresvedčivé, keď z neho nevyplýva, ako sa vysporiadal s jeho argumentáciou, že navrhovateľa svoje nároky v trestnom konaní neuplatnili riadne a včas v súlade s Trestným poriadkom.

Navrhovateľa 1/ a 2/ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu žiadali napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. potvrdiť, keďže prvostupňový súd vec riadne prejednal a vykonal všetky potrebné dôkazy pre účely rozhodnutia vo veci, z ktorého dôvodu sa v celom rozsahu s jeho závermi stotožnili a považujú ich za vecne správne. Konštatovali tiež, že odvolanie odporcu je zavádzajúce, tendenčné a nemá oporu v platnej právnej úprave ani v obsahu spisu, keď je nedôvodná i jeho námietka, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený.

Odvolací súd preskúmal napadnutý čiastočný rozsudok súdu prvého stupňa v medziach dôvodov odvolania, ktorými je viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), vrátane konania ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru že odvolaniu odporcu nie je možné vyhovieť.

V posudzovanej veci súd prvého stupňa vykonal náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti nároku navrhovateľov na náhradu nemajetkovej ujmy z hľadiska nimi tvrdeného neoprávneného zásahu do osobnostných práv a na posúdenie opodstatnenosti tvrdení, ktoré uvádzal odporca na svoju obranu (§ 120 ods. 1,4 O.s.p.), zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 132 O.s.p. dospel k správny skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil správny právny záver, že boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy navrhovateľom titulom zodpovednosti odporcu za neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľov spôsobený jeho ozbrojeným útokom na navrhovateľov pred ich bytom na 5. poschodí bytového domu na G. Z. Č.. XX H. R. dňa 14.03.2011, ktorým navrhovateľovi 1/ spôsobil závažné zranenia a obom navrhovateľom závažnú psychickú traumu s trvalými následkami, pričom svoje dôvody, pre ktoré návrhu navrhovateľov vyhovel aj náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku. Súd prvého stupňa správne v danej veci aplikoval ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, tieto správne vyložil v súlade s ustálenou súdnou praxou a rozhodovacou činnosťou a zaujal vo veci správne právne závery, s ktorými sa stotožnil aj odvolací súd, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia so zreteľom na odvolacie námietky odporcu považuje za potrebné uviesť nasledovné.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah je potrebná existencia zásahu objektívne spôsobilého vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v priamej príčinnej súvislosti, s ktorou došlo k neoprávnenému zásahu. Všetky podmienky musia byť splnené súčasne, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo fyzickej osoby domáhať sa ochrany a povinnosť subjektu zásahu súdom uloženú povinnosť znášať.

K neoprávnenému zásahu, ktorý predstavuje zákonnú podmienku vzniku občianskoprávnej zodpovednosti za ujmu spôsobenú v oblasti osobnostných práv fyzickej osoby, dochádza takým správaním (aktívnym alebo pasívnym) pôvodcu zásahu, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, teda s platným právnym poriadkom.

Súkromie je potrebné chápať najmä ako intímny svet človeka, ktorý je uzatvorený pred verejnosťou a najmä pred akýmikoľvek zásahmi štátu, je to právo na život podľa svojich predstáv chránený pred publicitou a zahŕňa aj právo zakladať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami ako aj s vonkajším

svetom, v záujme rozvoja a naplnenia svojej vlastnej osobnosti. Súkromie v sebe zahŕňa aj sféru rodinného života zahrňujúcu vzťahy medzi blízkymi príbuznými.

Právo na súkromie a rodinný život môže byť nepriaznivo dotknuté rôznymi formami zásahov, ktoré nemajú základ v zákonnej úprave, nesledujú ustanovený cieľ a nie sú nevyhnutné a primerané na jeho dosiahnutie. Výsledok posúdenia vzťahu primeranosti medzi namietaným zásahom do súkromia a sledovaným legitímnym cieľom bude závisieť od zistenia, či zásah spočíval v relevantných a dostatočných dôvodoch.

Správne súd prvého stupňa za neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľov považoval konanie odporcu, ktorý úmyselne fyzicky zaútočil na navrhovateľov a spôsobil navrhovateľovi 1/ závažné zranenia a obom navrhovateľom závažnú psychickú traumu s trvalými následkami a správny je i jeho záver, že v danej veci boli splnené všetky predpoklady na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko vzhľadom na povahu, okolnosti a závažné následky zásahu, ktoré pretrvávajú i v súčasnosti, nemožno poskytnutie morálneho zadosťučinenia považovať za dostatočné z hľadiska spôsobilosti účinne zmierniť vzniknutú nemajetkovú ujmu.

Obsah odvolania odporcu, ktorý v zásade len zopakoval v odvolaní svoje námietky a argumenty vo veci samej, s ktorými sa už súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí vysporiadal, nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvádzaných, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie. V odvolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, trpelo takou vadou, ktorá by mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Pokiaľ odporca v podanom odvolaní argumentoval tým, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy zákon (§ 13 ods. 2 OZ) podmieňuje znížením dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere, čo však navrhovatelia v konaní nepreukázali, odvolací súd zdôrazňuje, že uvedené následky nepochybne nie sú jediným prípadom, kedy dotknutej osobe vzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Priestor na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je totiž daný vždy, ak sa vzhľadom na konkrétne okolnosti veci poskytnutie nepeňažného zadosťučinenia javí ako nedostačujúce (typickým príkladom je judikatúrou už ustálený zásah do práva na súkromný a rodinný život v prípade násilnej smrti blízkej osoby), čo v preskúmvanej veci bolo nepochybne preukázané, keď; ako správne konštatoval i prvostupňový súd; z vykonaného dokazovania vyplýva, že v dôsledku útoku odporcu utrpeli navrhovatelia závažnú psychickú traumu, pociťujú neustály stres a strach po zotmení chodiť von a do spoločnosti, pričom navrhovateľka 2/ opúšťa byt, v ktorom bývajú, len výnimočne, hoci pred útokom žili normálne, chodievali na vychádzky a stretávali sa so susedmi, teda došlo k mimoriadnemu zásahu do ich ľudskej dôstojnosti, zdravia a súkromného života. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdom prvého stupňa, že za daných okolností sa poskytnutie nepeňažnej (morálnej) satisfakcie javí ako celkom nedostačné, keď je ťažko predstaviteľné, že by napr. hoci aj verejné ospravedlnenie odporcu, mohlo účinne zmierniť nemajetkovú ujmu, ktorú navrhovatelia utrpeli v dôsledku jeho úmyselného útoku spáchaného priamo pred bytom, v ktorom bývajú. Uvedené úvahy sú v súlade aj so závermi ustálenej súdnej praxe, z ktorých vyplýva, že v prípade zásahu do práva na súkromie nie je zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere jedinou relevantnou formou závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na chránených právach, a ak došlo k zásahu do súkromia, nie je procesnou povinnosťou dotknutej osoby preukazovať, že neoprávnený zásah pôsobil difamačne a mal za následok zníženie jej vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 137/2008).

S ohľadom na uvedené odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že nakoľko odporca svojím konaním; ktorým spáchal zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1,2 písm. c/, d/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a/ Trestného zákona; hrubým spôsobom zasiahol do osobnostných práv navrhovateľov a za daných okolností by bolo poskytnutie morálneho zadosťučinenia zjavne nedostačné; vzniklo navrhovateľom právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktorej výšku (2.000 eur) prvostupňový súd správne považoval za primeranú. Napokon, za nedôvodnú a účelovú, považuje odvolací súd i námietku odporcu, že navrhovatelia svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neuplatnili v trestnom konaní riadne a včas v súlade s Trestným poriadkom, nakoľko táto skutočnosť je; za stavu, keď k útoku odporcu na navrhovateľov došlo dňa 14.03.2011 a návrh na začatie konania v preskúmvanej veci bol súdu prvého stupňa doručený dňa 15.03.2012; bez právneho významu.

S poukazom na vyššie uvedené neuznal odvolací súd opodstatnenosť dôvodov, na ktoré poukazoval odporca vo svojom odvolaní, a preto napadnutý čiastočný rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.